

Nr 145.

Av herrar **Löthner** och **Anderberg**, om viss ändring i gällande skattebestämmelser beträffande livränta från ränte- och kapitalförsäkringsanstalt.

Beskattning av livränta såsom inkomst sker enligt gällande bestämmelser efter två alternativ. Antingen medgives avdrag för premien, i vilket fall hela den utfallande livräntan beskattas, eller medgives ej avdrag för premien, i vilket fall den utfallande livräntan beskattas med reducerat belopp. Det förra beskattningssättet användes vid sådan livränteförsäkring, som i huvudsak är att betrakta som pensionering, det senare vid frivillig livränteförsäkring mot engångspremie, d. v. s. vad som i dagligt tal brukar benämnas »köp» av livränta eller dylikt.

Beträffande livränteförsäkring i ränte- och kapitalförsäkringsanstalt — det finns 14 sådana i landet — har bestämts, att sådan alltid skall behandlas som livränteförsäkring av sist angivet slag.

Regler om hur utfallande livräntebelopp skola upptagas vid beskattningen återfinnes i 32 § 2 mom. kommunalskattelagen, som, om man bortser från viss livränta på grund av pupillförsäkring, vilken av sociala skäl behandlas på ett särskilt sätt, skiljer mellan livränta av tre olika slag, nämligen:

1. livränta, som utgått på grund av pensionsförsäkring, för vilken avgift på grund av tjänst erlagts av arbetsgivaren eller av den anställda.
2. Livränta, som eljest utgått på grund av pensionsförsäkring annorledes än mot engångspremie.
3. Livränta, som utgått på grund av annan försäkring, d. v. s. livränta, som utgått på grund av försäkring mot engångspremie utan att vara tjänstepensionsförsäkring enligt 1.

Om livränta utgått från *ränte- och kapitalförsäkringsanstalt* skall i *samtliga* nämnda tre fall som skattepliktig intäkt upptagas ett på angivet sätt *reducerat* belopp, under det att om livräntan utgått från annan försäkringsgivare än sådan anstalt eller pensionsstyrelsen som skattepliktig intäkt skall i fallen 1 och 2 räknas livräntans hela belopp och i fall 3 ett reducerat belopp. Utgår livräntan slutligen från pensionsstyrelsen skall den i samtliga fallen beskattas till hela sitt belopp.

Bestämmelser om avdrag för erlagda premier finnas i 33 och 46 §§ 2 mom. kommunalskattelagen. Enligt det förra lagrummet, som handlar om avdrag vid beräkning av inkomst av tjänst, är avdrag medgivet för avgifter, som den skattskyldige på grund av sin tjänst erlagt för egen eller efterlevande familjs pensionering och gäller detta enligt anvisningarna till samma § vare sig avgifterna erlagts till arbetsgivaren, till särskild för ändamålet bildad kassa eller till försäkringsanstalt (obs.! ränte- och kapitalförsäkringsanstalt

ej undantagen). Enligt det senare lagrummet, som behandlar rätten till s. k. allmänna avdrag, är avdrag medgivet för avgift till allmänna pensionsförsäkringen samt övrig pensionsförsäkring, som ej avses i 33 §, därest avgiften erlagts av den skattskyldige själv eller, i förekommande fall, för hans maka eller hans omyndiga barn, dock ej om avgiften erlagts till ränte- och kapitalförsäkringsanstalt eller på grund av försäkring mot engångspremie.

Lagstiftningen är följaktligen konsekvent såtillvida att, sedan 32 § kommunalskattelagen bestämt att livränta från ränte- och kapitalförsäkringsanstalt alltid skall beskattas enligt skala, 46 § 2 mom. samma lag innefattar en undantagsbestämmelse, varigenom sådana anstalter i verkligheten betagits möjligheten att meddela livränteförsäkring annorledes än mot engångspremie. Visserligen göres, som ovan antytts i 33 §, intet undantag för ränte- och kapitalförsäkringsanstalterna i fråga om rätten till avdrag för avgifter som den skattskyldige på grund av sin tjänst erlagt för egen eller efterlevande familjs pensionering, men regeringsrätten har den 26 februari 1937 (R. Å. 1937 ref. 10) meddelat ett utslag som torde vara avgörande för tolkningen av lagstiftningen i detta avseende, och den tolkningen leder till den angivna begränsningen i anstalternas verksamhet eller till meddelandet av livränteförsäkring mot allenast engångspremie utan rätt till deklarationsavdrag. Eller från försäkringstagarnas sida sett: De ha på grund av de nämnda bestämmelserna praktiskt taget icke någon valrätt mellan olika försäkringsformer utan måste välja engångspremien utan rätt till avdrag för den. Detta är så mycket mer anmärkningsvärt som för pensionsstyrelsens livränteförsäkring gjorts undantagsbestämmelse, enligt vilken deklarationsavdrag för engångspremie är medgivet.

De nuvarande skattebestämmelserna äro alltså, som av det anförda framgår, för ränte- och kapitalförsäkringsanstalterna icke blott orättvisa utan också i hög grad hinderliga när det gäller dessa anstalters verksamhet.

1944 års allmänna skattekommitté har visserligen tillkännagivit, att den har för avsikt att i början av detta år avgiva förslag till vissa ändringar angående avdragsrätt för försäkringspremier m. m., men förevarande fråga är för anstalterna av så väsentlig betydelse, att dess lösning icke synes oss böra uppskjutas i avvaktan på resultatet av kommitténs arbete utan göras till föremål för omedelbart avgörande.

Med stöd av vad vi sålunda anförut hemställa vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag snarast möjligt till sådan ändring i gällande skattebestämmelser beträffande livränta från ränte- och kapitalförsäkringsanstalt att ovan påvisade olägenheter bliva undanröjda.

Stockholm den 23 januari 1947.

Olof Löthner.

Rud. Anderberg.